

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE LA PRESIDÈNCIA, JUSTÍCIA I RELACIONS AMB LES CORTS

18509 *Reial decret 707/2026, de 2 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament de les condicions bàsiques d'accessibilitat cognitiva.*

I

La Convenció internacional sobre els drets de les persones amb discapacitat (d'ara endavant, la Convenció), feta a Nova York el 13 de desembre de 2006 per l'Assemblea General de les Nacions Unides (ONU) i ratificada per Espanya el 3 de desembre de 2007, va representar un canvi fonamental respecte als drets de les persones amb discapacitat, atès que el seu propòsit és promoure, protegir i assegurar el gaudi ple i en condicions d'igualtat dels drets humans i les llibertats fonamentals per totes les persones amb discapacitat.

Per aconseguir aquest fi és imprescindible garantir l'accessibilitat universal, ja que aquesta permet que les persones amb discapacitat puguin viure en igualtat, en llibertat, de manera independent i participar plenament en tots els aspectes de la vida, és a dir, es tracta d'un principi vehicular per poder fer efectius tots els drets humans i les llibertats fonamentals. Això implica que l'accessibilitat supera els àmbits en els quals s'ubicava tradicionalment i es projecta en tots els drets i en totes les esferes de la vida en comunitat.

En concret, la Convenció regula l'accessibilitat universal en diversos articles. Així, a l'article 3 apareix com a principi general; a l'article 4, com a obligació dels estats part, i a l'article 9, com a dret, interactuant amb els altres drets reconeguts al llarg del seu articulat. Així mateix, i a conseqüència de l'adaptació normativa del nostre ordenament jurídic intern a la Convenció esmentada, l'accessibilitat universal s'incorpora com un dels principis reguladors del text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre. Per aquest motiu, els poders públics han d'adoptar les mesures que siguin necessàries per assegurar l'accessibilitat universal en els diferents àmbits d'aplicació del text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat.

Tanmateix, hi ha una accessibilitat que passa inadvertida fins i tot en la mateixa normativa i el desconeixement de la qual provoca que, quan les persones amb dificultats cognitives reben, per exemple, una notificació d'un jutjat o un diagnòstic mèdic, trobin barreres insalvables per entendre'l, cosa que compromet drets fonamentals com la tutela judicial efectiva o la salut, entre d'altres. Això evidencia que cal una regulació específica d'una part de l'accessibilitat universal, que és l'accessibilitat cognitiva.

L'accessibilitat cognitiva contribueix a comprendre la informació que ens proporciona l'entorn, a dominar la comunicació que mantenim amb aquest i a dur a terme amb facilitat les activitats que s'hi desenvolupen sense cap mena de discriminació. Per aconseguir-ho, fa ús d'una sèrie d'eines que es poden classificar en tres categories: els recursos d'accessibilitat a la informació i la comunicació, entre els quals hi ha eines com el llenguatge clar, la lectura fàcil o la comunicació augmentativa i alternativa, per facilitar la comprensió lectora i la interacció comunicativa i proporcionar alternatives accessibles cognitivament a la comunicació i la informació oral i escrita; els recursos per a l'orientació, que permeten i faciliten els processos d'orientació, navegació, identificació i localització a l'entorn a través de les eines que aquest proporciona, com ara el disseny de sistemes d'orientació espacial o els pictogrames de senyalització, entre d'altres; i els recursos d'accessibilitat tecnològica, que són béns i serveis que permeten millorar la comunicació, l'orientació i la realització de tasques utilitzant la tecnologia, de manera que poden arribar així a un nombre elevat de persones independentment de les seves capacitats cognitives. Entre els recursos tecnològics s'hi inclou la intel·ligència artificial.

En aquest sentit, és procedent assenyalar que l'accessibilitat cognitiva ha estat fins ara pràcticament absent en les polítiques públiques, cosa que ha impedit que totes les persones amb algun tipus de dificultat cognitiva, sigui de comprensió, de comunicació i/o d'interacció, puguin viure de manera plena, independent, en llibertat i participant en la societat conscientment i en igualtat de condicions. Per tal de corregir aquesta situació, es va aprovar la Llei 6/2022, de 31 de març, de modificació del text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, per establir i regular l'accessibilitat cognitiva i les seves condicions d'exigència i aplicació, de manera que es garantís, de forma efectiva, l'accessibilitat cognitiva de totes les persones amb dificultats de comprensió i comunicació de l'entorn físic, el transport, la informació i la comunicació, inclosos els sistemes i les tecnologies de la informació i les comunicacions, i a altres serveis i instal·lacions a disposició o d'ús públic, tant en zones urbanes com rurals.

Aquest Reial decret dona compliment a la disposició addicional segona de la Llei 6/2022, de 31 de març, que estableix un manament al Govern per aprovar un reglament que desplegui les condicions bàsiques d'accessibilitat cognitiva, reunint en un text reglamentari les que siguin aplicables a tot el territori nacional. Aquestes condicions tenen el caràcter de mínims, i les comunitats autònomes, les ciutats de Ceuta i Melilla i les corporacions locals poden establir-ne d'altres suplementàries o més exigents, sempre dins l'esfera de les seves competències.

Cal destacar també la regulació de l'accessibilitat universal que estableix el Reial decret 193/2023, de 21 de març, pel qual es regulen les condicions bàsiques d'accessibilitat i no-discriminació de les persones amb discapacitat per a l'accés i la utilització dels béns i serveis a disposició del públic, que té com a objecte fixar aquestes condicions bàsiques i establir una sèrie de mesures d'acció positiva i altres suports complementaris orientats a compensar els desavantatges de partida que experimenten de manera generalitzada les persones amb discapacitat. De conformitat amb el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, i tal com preveu expressament la memòria d'anàlisi de l'impacte normatiu del Reial decret 193/2023, de 21 de març, l'accessibilitat cognitiva s'entén continguda en la regulació que aquest fa de l'accessibilitat universal.

D'altra banda, aquest Reial decret reforça l'Estratègia espanyola sobre discapacitat 2022-2030 per a l'accés, l'ús i el gaudi dels drets humans de les persones amb discapacitat, aprovada pel Consell de Ministres de 3 de maig de 2022, particularment en els àmbits d'especial vulnerabilitat o en els quals concorren diverses causes o factors de discriminació com el medi rural o les qüestions de gènere. Les persones amb dificultats cognitives s'enfronten, a l'entorn rural, amb barreres més grans que a l'entorn urbà en l'accés als serveis i en la seva adaptació, a causa de factors com ara el despoblament, la precarietat laboral, l'escassetat de serveis, l'accés limitat al transport, la bretxa digital, les mancances d'accessibilitat de l'habitatge i de l'entorn, la presència associativa i institucional escassa, la falta d'oportunitats de lleure i participació, la menor densitat de relacions socials o l'aïllament. Aquestes condicions multipliquen les barreres que afronten les persones amb dificultats cognitives quan viuen o desenvolupen la seva vida al medi rural. Tenint això en consideració, aquest Reial decret fa una menció específica a aquest entorn amb vista a facilitar el gaudi dels drets de les persones amb dificultats cognitives que hi resideixen.

Aquest Reial decret també dona resposta a les mesures del II Pla nacional d'accessibilitat universal, en el qual l'accessibilitat cognitiva es posa de manifest precisament per pal·liar aquestes barreres, *a priori* invisibles, però que causen menyscapes a moltes persones en l'accés, l'ús i el gaudi dels drets i les llibertats fonamentals.

D'altra banda, el gènere també representa un factor multiplicador de les barreres amb què es troben les persones amb dificultats cognitives. L'Observació general número 3 sobre les dones i les nenes amb discapacitat del Comitè dels Drets de les Persones amb Discapacitat de les Nacions Unides estableix que es disposa de proves

sòlides del fet que les dones i nenes amb discapacitat s'enfronten a obstacles en la major part dels àmbits de la vida i estan exposades a un risc més gran de violència, lesions, abusos, maltractaments, negligències, abandonaments i discriminació dins i fora de la llar. Així, aquest Reial decret, aplicant un enfocament de transversalitat i una perspectiva de gènere en el pla de l'accessibilitat, pretén suplir les mancances presents en el tractament conjunt de l'accessibilitat cognitiva i del gènere.

Finalment, el renovat article 49 de la Constitució espanyola estableix que els poders públics han d'impulsar les polítiques que garanteixin la plena autonomia personal i la inclusió social de les persones amb discapacitat, en entorns accessibles universalment. Amb la finalitat de complir aquest manament i garantir l'exercici dels drets constitucionals per part de les persones amb discapacitat en condicions de llibertat i igualtat reals i efectives, és fonamental regular l'accessibilitat cognitiva.

II

Aquest Reial decret consta d'un article únic, cinc disposicions addicionals, una disposició derogatòria i vuit disposicions finals.

L'article únic aprova el Reglament de les condicions bàsiques d'accessibilitat cognitiva.

Per la seva banda, la disposició addicional primera regula el tractament de la informació, la disposició addicional segona recull un catàleg consensuat de pictogrames per a la senyalització, la disposició addicional tercera preveu la realització d'un informe sobre l'adaptació tècnica d'instal·lacions aeroportuàries i ferroviàries, la disposició addicional quarta actualitza la normativa de l'acreditació del grau de discapacitat amb la finalitat de fer efectiu l'article 4.2 del text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, i la disposició addicional cinquena fa referència al finançament de les mesures previstes.

En relació directa amb la disposició addicional quarta, la disposició derogatòria única deroga el Reial decret 1414/2006, d'1 de desembre, pel qual es determina la consideració de persona amb discapacitat als efectes de la Llei 51/2003, de 2 de desembre, d'igualtat d'oportunitats, no-discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat.

La disposició final primera modifica el Reial decret 366/2007, de 16 de març, pel qual s'estableixen les condicions d'accessibilitat i no-discriminació de les persones amb discapacitat en les seves relacions amb l'Administració General de l'Estat. La disposició final segona modifica el Reial decret 1612/2007, de 7 de desembre, pel qual es regula el procediment de vot accessible que facilita a les persones amb discapacitat visual l'exercici del dret de sufragi, amb la finalitat d'eliminar requisits per a les persones que vulguin utilitzar aquest procediment. D'altra banda, la disposició final tercera modifica el Reglament sobre les condicions bàsiques per a la participació de les persones amb discapacitat en la vida política i en els processos electorals, aprovat pel Reial decret 422/2011, de 25 de març, amb l'objectiu d'incorporar expressament actuacions en matèria d'accessibilitat cognitiva, algunes de les quals ja eren implementades pel Ministeri de l'Interior. La disposició final quarta modifica l'Ordre TMA/851/2021, de 23 de juliol, per la qual es desplega el document tècnic de condicions bàsiques d'accessibilitat i no-discriminació per a l'accés i la utilització dels espais públics urbanitzats, per compassar-la amb la regulació actual i, més concretament, amb la Llei 11/2023, de 8 de maig, de transposició de directives de la Unió Europea en matèria d'accessibilitat de determinats productes i serveis, de migració de persones altament qualificades, tributària i de digitalització d'actuacions notariales i registrals, i per la qual es modifica la Llei 12/2011, de 27 de maig, sobre responsabilitat civil per danys nuclears o produïts per materials radioactius. La disposició final cinquena salvaguarda el rang de l'ordre ministerial objecte de modificació per part de la disposició final quarta, la disposició final sisena regula el títol competencial aplicable, la disposició final setena recull les facultats de desplegament d'aquest Reial decret i la disposició final vuitena, l'entrada en vigor.

El reglament consta de quatre capítols. El capítol I conté les disposicions generals, el capítol II regula els requisits d'accessibilitat en els diferents àmbits d'aplicació, el capítol III es refereix a mesures d'acció positiva i altres suports complementaris, i el capítol IV estableix el règim sancionador. Els capítols esmentats es despleguen al llarg de vint-i-un articles.

III

Aquesta norma avança en el compliment dels objectius de desenvolupament sostenible i, en particular, en l'objectiu 3 de Salut i benestar, l'objectiu 4 d'Educació de qualitat, l'objectiu 5 d'Igualtat de gènere, l'objectiu 8 de Treball decent i creixement econòmic, l'objectiu 9 d'Indústria, innovació i infraestructura, l'objectiu de 10 de Reducció de les desigualtats, l'objectiu 12 de Producció i consum responsables i l'objectiu 16 de Pau, justícia i institucions sòlides.

D'altra banda, aquest Reial decret compleix els principis de bona regulació que preveu l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i s'adequa als principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència.

En concret, els principis de necessitat i eficàcia es justifiquen per l'interès general, atès que la regulació de l'accessibilitat cognitiva implica implantar polítiques i mesures que promoguin entorns, processos, béns, productes i serveis accessibles cognitivament per a totes les persones, independentment de les seves capacitats cognitives, així com complir el manament legal que imposa la disposició addicional segona de la Llei 6/2022, de 31 de març.

D'altra banda, respon al principi de proporcionalitat, ja que conté la regulació necessària per atendre els fins perseguits, i s'adequa al principi de seguretat jurídica, perquè és coherent amb la resta de l'ordenament jurídic, fet que genera un marc normatiu integrat i clar que en facilita el coneixement i la comprensió.

A més, s'ajusta al principi de transparència, ja que aborda de manera clara els problemes que es pretenen solucionar i els objectius perseguits, i facilita la participació de la ciutadania durant el procediment d'elaboració de la norma a través dels tràmits de consulta pública prèvia, audiència i informació pública.

Finalment, i d'acord amb el principi d'eficiència, els estalvis que la norma propicia superen notablement les càrregues administratives que s'imposen amb la seva aprovació, i gestiona adequadament els recursos públics necessaris per aplicar les mesures.

Sobre aquesta norma ha emès un informe favorable el Consell Nacional de la Discapacitat i l'ha analitzada el Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència.

Així mateix, s'ha consultat les comunitats autònomes i les ciutats de Ceuta i Melilla, així com els municipis i les províncies a través de la Federació Espanyola de Municipis i Províncies (FEMP).

La norma també ha estat objecte d'informe per part de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, AAI.

A més, d'acord amb el principi de diàleg civil que contenen els articles 2.n), 3.k) i 54 del text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, en l'elaboració d'aquesta disposició normativa s'han consultat les organitzacions més representatives que agrupen o representen els interessos de les persones amb discapacitat.

En darrer terme, aquest Reial decret s'ha sotmès al procediment que preveu la Directiva (UE) 2015/1535 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de setembre de 2015, per la qual s'estableix un procediment d'informació en matèria de reglamentacions tècniques i de regles relatives als serveis de la societat de la informació, així com al que disposa el Reial decret 1337/1999, de 31 de juliol, pel qual es regula la

remissió d'informació en matèria de normes i reglamentacions tècniques i reglaments relatius als serveis de la societat de la informació.

Aquest Reial decret es dicta a l'empara de la competència exclusiva de l'Estat en matèria de regulació de les condicions bàsiques que garanteixin la igualtat en l'exercici dels drets i en el compliment dels deures constitucionals, Administració de justícia i legislació processal, sense perjudici de les especialitats necessàries que en aquest ordre es deriven de les particularitats del dret substantiu de les comunitats autònomes, de conformitat amb l'article 149.1.1a, 5a i 6a de la Constitució espanyola.

En virtut d'això, a proposta del ministre de Drets Socials, Consum i Agenda 2030 i del ministre de l'Interior, amb l'aprovació prèvia del ministre per a la Transformació Digital i de la Funció Pública, escoltat el Consell d'Estat, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 1 de setembre de 2026,

DISPOSO:

Article únic. Aprovació del Reglament de les condicions bàsiques d'accessibilitat cognitiva.

S'aprova el Reglament de les condicions bàsiques d'accessibilitat cognitiva, de conformitat amb la disposició addicional segona de la Llei 6/2022, de 31 de març, de modificació del text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, per establir i regular l'accessibilitat cognitiva i les seves condicions d'exigència i aplicació, el text del qual s'inclou a continuació.

Disposició addicional primera. Protecció de dades de caràcter personal.

En les actuacions que preveu aquest Reglament que tinguin relació amb la recollida i el tractament de dades de caràcter personal cal atènyer-se al que estableixen el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de les seves dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades), i la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals, i la seva normativa de desplegament.

Disposició addicional segona. Catàleg de pictogrames per a la senyalització.

El Reial Patronat sobre Discapacitat, OA, a través del Centre Espanyol d'Accessibilitat Cognitiva, ha de crear un grup de treball tècnic i especialitzat amb l'objectiu de proposar, en el termini de tres anys des de la publicació del Reial decret, un catàleg de referència amb els pictogrames per a la senyalització existents amb l'objectiu d'establir-ne un com a preferent d'acord amb la normativa existent. El catàleg l'ha d'aprovar el ministeri competent en matèria de discapacitat, que ha d'instar-ne l'ús en els àmbits als quals s'aplica el Reglament. El catàleg ha de ser públic i gratuït i ha de tenir per finalitat generalitzar l'ús d'aquests pictogrames per a la senyalització per part dels operadors obligats pel Reglament aprovat en virtut d'aquest Reial decret.

Disposició addicional tercera. Adaptació de les infraestructures i els mitjans de transport.

En un termini de dos anys des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret, el ministeri amb competència en transports ha d'elaborar un informe sobre l'accessibilitat cognitiva de les instal·lacions aeroportuàries i ferroviàries. Aquest informe ha de prestar una atenció especial a l'entorn construït, incloent-hi la senyalització i la informació oral i escrita, així com altres suports disponibles, i ha d'incorporar recomanacions concretes de

millora. L'informe pot incloure una proposta d'unificació d'especificacions tècniques per a vehicles i instal·lacions, en la mesura que aquesta unificació sigui possible dins el marc de les especificacions tècniques d'interoperabilitat ferroviària de la Unió Europea.

Disposició addicional quarta. *Acreditació del reconeixement del grau de discapacitat a què fa referència l'article 4.2 del text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social.*

1. El reconeixement del grau de discapacitat igual o superior al 33 per cent al qual es refereix el paràgraf primer de l'article 4.2 del text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, s'acredita mitjançant una resolució, un certificat o una targeta acreditativa expedits per l'Institut de Gent Gran i Serveis Socials (IMSERSO) o un òrgan competent de la comunitat autònoma corresponent, de conformitat amb el que disposa el Reial decret 888/2022, de 18 d'octubre, pel qual s'estableix el procediment per al reconeixement, la declaració i la qualificació del grau de discapacitat.

2. Als efectes del que disposen el paràgraf segon de l'article 4.2 i el paràgraf segon de l'article 35.1 del text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, l'equiparació establerta legalment amb un grau de discapacitat igual al 33 per cent de les persones pensionistes de la Seguretat Social que tinguin reconeguda una pensió d'incapacitat permanent en el grau de total, absoluta o gran incapacitat i les persones pensionistes de classes passives que tinguin reconeguda una pensió de jubilació o de retir per incapacitat permanent per al servei o inutilitat, s'acredita, respectivament, pels mitjans següents:

a) Resolució de l'Institut Nacional de la Seguretat Social o de l'Institut Social de la Marina per la qual es reconeix la condició de pensionista per incapacitat permanent en grau total, absoluta o gran incapacitat.

b) Resolució de la persona titular de l'òrgan competent del Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, o del ministeri o l'organisme públic que tingués atribuïdes aquestes competències anteriorment, en què es reconeix una pensió de jubilació o de retir per incapacitat permanent per al servei o inutilitat.

Les resolucions esmentades han de contenir expressament la menció que aquestes persones pensionistes gaudeixen, als efectes que preveuen el paràgraf segon de l'article 4.2 i el paràgraf segon de l'article 35.1 del text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, de la consideració oficial de persones amb discapacitat.

En el cas de les resolucions emeses amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta disposició, aquestes són suficients per acreditar l'equiparació legal, fins i tot si no hi inclouen expressament la menció esmentada.

En els supòsits d'equiparació legal, no és exigible resolució, certificat o targeta acreditativa emesos per l'IMSERSO o un òrgan competent de la comunitat autònoma corresponent per acreditar el grau de discapacitat igual al 33 per cent.

3. Sense perjudici de tot això, les persones pensionistes a què es refereix l'apartat anterior poden sol·licitar de l'òrgan competent de l'IMSERSO o de la comunitat autònoma corresponent, el reconeixement d'un grau de discapacitat superior al 33 per cent mitjançant el procediment de valoració del grau de discapacitat que estableix el Reial decret 888/2022, de 18 d'octubre. L'equiparació establerta legalment es manté fins i tot en els casos en què, havent-se sotmès al procediment esmentat, aquest no arribi al 33 per cent.

Disposició addicional cinquena. *Finançament de les mesures previstes.*

El Reial decret no implica cap increment de dotacions o retribucions, ni de despeses de personal, ni de cap altre crèdit al servei del sector públic, ja que les obligacions que se'n deriven s'han d'atendre mitjançant la reassignació dels crèdits disponibles. Així

mateix, no representa cap disminució d'ingrés per a la hisenda pública estatal i s'ha de dur a terme amb les disponibilitats pressupostàries existents, així com amb els instruments de finançament de les mesures d'accessibilitat que la normativa prevegi.

En el marc de les seves competències respectives, les comunitats autònomes i les entitats locals han de tenir en compte el compliment dels principis d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queda derogat el Reial decret 1414/2006, d'1 de desembre, pel qual es determina la consideració de persona amb discapacitat als efectes de la Llei 51/2003, de 2 de desembre, d'igualtat d'oportunitats, no-discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat.

Disposició final primera. *Modificació del Reial decret 366/2007, de 16 de març, pel qual s'estableixen les condicions d'accessibilitat i no-discriminació de les persones amb discapacitat en les seves relacions amb l'Administració General de l'Estat.*

Es modifica l'article 13 del Reial decret 366/2007, de 16 de març, pel qual s'estableixen les condicions d'accessibilitat i no-discriminació de les persones amb discapacitat en les seves relacions amb l'Administració General de l'Estat, que queda redactat de la manera següent:

«Article 13. *Accessibilitat del contingut i estructura de documents i impresos.*

1. Els documents, els impresos i la resta de la documentació han de complir els requisits que estableix l'article 10 del Reglament de les condicions bàsiques d'accessibilitat cognitiva, aprovat pel Reial decret 707/2026, de 2 de setembre.
2. Als impresos que hagi d'emplenar la ciutadania s'hi han de reservar espais apropiats en mida perquè es puguin omplir amb comoditat i s'ha d'evitar la utilització de fons amb dibuixos i tintes que presentin poc contrast. Han d'anar acompanyats d'instruccions clares i concises.»

Disposició final segona. *Modificació del Reial decret 1612/2007, de 7 de desembre, pel qual es regula el procediment de vot accessible que facilita a les persones amb discapacitat visual l'exercici del dret de sufragi.*

Es modifica l'article 3 del Reial decret 1612/2007, de 7 de desembre, pel qual es regula el procediment de vot accessible que facilita a les persones amb discapacitat visual l'exercici del dret de sufragi, que queda redactat de la manera següent:

«Article 3. *Comunicació de la utilització del procediment de vot accessible.*

1. Les persones amb discapacitat visual que coneguin el sistema de lectoescriptura braille i vulguin utilitzar el procediment de vot accessible que regula aquest Reial decret, ho han de comunicar al Ministeri de l'Interior, a través dels mitjans específics que es determinin mitjançant una ordre del ministre de l'Interior.

Sense perjudici de la utilització d'altres mecanismes de difusió, el Ministeri de l'Interior ha de dur a terme una campanya informativa, en format accessible, que, en aplicació del que preveu l'article 50.1 de la Llei orgànica 5/1985, de 19 de juny, s'ha d'emetre gratuïtament als mitjans de comunicació de titularitat pública una vegada convocat el procés electoral.

2. Un cop feta la comunicació per utilitzar el procediment de vot accessible, l'elector amb discapacitat visual rep una confirmació de la recepció d'aquesta que l'habilita per recollir la documentació a la mesa electoral que li correspongui. L'ordre ministerial a què fa referència l'apartat 1 ha de concretar la forma d'aquesta confirmació.

3. La comunicació a què es refereix aquest article es pot fer des del mateix dia de la convocatòria del procés electoral i fins al vint-i-setè dia posterior a aquesta.

4. L'Administració pot requerir en qualsevol moment la verificació de les dades personals de l'elector amb discapacitat visual que hagi comunicat la intenció d'utilitzar el procediment de vot accessible.

5. S'ha de fomentar l'ús de tecnologies que facilitin el dret de sufragi de les persones amb discapacitat visual.»

Disposició final tercera. Modificació del Reglament sobre les condicions bàsiques per a la participació de les persones amb discapacitat en la vida política i en els processos electorals, aprovat pel Reial decret 422/2011, de 25 de març.

El Reglament sobre les condicions bàsiques per a la participació de les persones amb discapacitat en la vida política i en els processos electorals, aprovat pel Reial decret 422/2011, de 25 de març, queda modificat en els termes següents:

U. S'afegeixen nous apartats 4, 5 i 6 a l'article 3, amb la redacció següent:

«4. Les juntes electorals de zona, en coordinació amb l'Administració electoral corresponent, han de garantir la presència als locals electorals d'una persona encarregada d'explicar a qui ho necessiti els passos que cal seguir en la votació, i han de vetllar perquè es respecti, en tot cas, el secret i la llibertat de vot. Sense perjudici de tot això, s'ha de permetre que les persones amb dificultats cognitives hi vagin amb una persona de suport de la seva elecció.

Les persones que integren les meses electorals han de vetllar perquè les explicacions de les persones de suport se circumscriuin exclusivament al procés electoral. Els casos en què s'aprecii que una persona amb dificultats cognitives ha rebut pressions i altres influències indegudes o s'hagi vist mediatitzada o sotmesa a coaccions per orientar el sentit del vot, poden ser objecte de reclamació o denúncia davant de la Junta Electoral corresponent.

5. L'Administració competent per gestionar el procés electoral corresponent ha de garantir que en la formació a les persones designades per l'Administració a què es refereix l'article 98.2 de la Llei orgànica 5/1985, de 19 de juny, s'hi inclogui contingut en matèria d'accessibilitat universal i ajustos raonables.

6. S'ha de garantir la senyalització accessible dels locals electorals per assegurar la comprensió de l'entorn i els passos que s'han de seguir durant el procés de votació.

La senyalització accessible ha de prestar una atenció especial a la cartelleria i als recorreguts temporals habilitats específicament per a la jornada electoral, procurant facilitar l'orientació progressiva de la persona electora al llarg de tot el procés de votació.

De la mateixa manera, l'Administració electoral corresponent ha d'elaborar una guia accessible cognitivament, que s'ha de publicar en diferents formats, en la qual s'han d'explicar els passos que cal seguir en la votació, i que ha d'estar a la disposició de la persona electora prèviament a la cita electoral.»

Dos. S'afegeix un apartat 3 nou a l'article 5, amb la redacció següent:

«3. S'ha d'emprar la lectura fàcil en les comunicacions sobre les dates, la Mesa, el local electoral i l'horari de votació, així com en els manuals d'instruccions per a les persones que integren les meses electorals.

Així mateix, s'han d'utilitzar materials de votació accessibles que compleixin les pautes i les recomanacions de lectura fàcil en les instruccions de votació.»

Tres. S'afegeix un apartat 3 nou a l'article 13, amb la redacció següent:

«3. Les organitzacions polítiques han de publicar els programes electorals, almenys, en llenguatge senzill. Així mateix, han de promoure l'ús de sistemes de suports visuals que permetin a totes les persones comprendre les propostes que plantegen els partits i els candidats de manera visual. A més, aquests continguts han d'estar disponibles en un format d'àudio o tàtil i amb la possibilitat d'utilitzar tecnologies de suport que facilitin la comprensió i la comunicació.

En un termini màxim de sis mesos a comptar des de la celebració del procés electoral, les organitzacions polítiques concurrents a les eleccions al Parlament Europeu, a les eleccions generals i a les eleccions locals han de presentar un informe de mesures d'accessibilitat implementades a la Junta Electoral Central a fi de deixar-ne constància i verificar el compliment adequat de la normativa. En el cas d'eleccions autonòmiques, aquest informe s'ha de presentar davant de la Junta Electoral de la comunitat autònoma. Les organitzacions polítiques han de fer públics aquests informes d'accessibilitat a les seves pàgines web.

Les obligacions que recull aquest apartat són potestatives per a les organitzacions polítiques que només presentin candidatures en municipis de menys de 5.000 persones censades.»

Disposició final quarta. *Modificació de l'Ordre TMA/851/2021, de 23 de juliol, per la qual es desplega el document tècnic de condicions bàsiques d'accessibilitat i no-discriminació per a l'accés i la utilització dels espais públics urbanitzats.*

L'Ordre TMA/851/2021, de 23 de juliol, per la qual es desplega el document tècnic de condicions bàsiques d'accessibilitat i no-discriminació per a l'accés i la utilització dels espais públics urbanitzats, queda modificada en els termes següents:

U. L'article 32 de l'annex queda redactat de la manera següent:

«Article 32. *Altres elements.*

El disseny i la ubicació d'altres elements que requereixin manipulació, instal·lats a les zones d'ús de vianants, ha de permetre l'accés des de l'itinerari de vianants accessible.»

Dos. Se suprimeix l'article 47 de l'annex.

Disposició final cinquena. *Salvaguarda del rang de disposicions reglamentàries.*

Les modificacions que efectua aquest Reial decret en la disposició final quarta tenen rang d'ordre ministerial.

Disposició final sisena. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara de la competència exclusiva de l'Estat en matèria de regulació de les condicions bàsiques que garanteixin la igualtat en l'exercici dels drets i en el compliment dels deures constitucionals, Administració de justícia i legislació processal, sense perjudici de les especialitats necessàries que en aquest ordre es derivin de les particularitats del dret substantiu de les comunitats autònomes, de conformitat amb l'article 149.1.1a, 5a i 6a de la Constitució espanyola.

Disposició final setena. *Facultats de desplegament.*

S'habilita la persona titular del ministeri amb competències en discapacitat per dictar, després de consultar el Consell Nacional de la Discapacitat, les normes de desplegament del que disposa aquest Reial decret, sense perjudici de les competències pròpies de les comunitats autònomes.

Disposició final vuitena. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor el 2 de gener de 2027.

2 de setembre de 2026.

FELIPE R.

El ministre de la Presidència, Justícia i Relacions amb les Corts,
FÉLIX BOLAÑOS GARCÍA

REGLAMENT DE LES CONDICIONS BÀSIQUES D'ACCESSIBILITAT COGNITIVA

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Objecte.*

Aquest Reglament té per objecte desplegar les condicions bàsiques d'accessibilitat cognitiva, la seva exigència i aplicació, a fi de contribuir a l'exercici dels drets i deures de la ciutadania, així com garantir la igualtat d'oportunitats i no-discriminació de totes les persones i, en especial, de les persones amb dificultats cognitives.

Article 2. *Àmbit d'aplicació.*

1. Aquest Reglament té efectes a tot el territori espanyol en els àmbits als quals es refereix l'article 5 del text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre.

2. Les condicions d'utilització que preveu aquest Reglament s'entenen sense perjudici del que estableix la resta de l'ordenament jurídic respecte de cada àmbit o matèria.

Article 3. *Definicions.*

Als efectes d'aquest Reglament s'entén per:

a) Analfabetisme: d'acord amb la UNESCO, situació en què es troba la persona que no sap llegir ni escriure, ni comprèn un text senzill, ni pot exposar de manera elemental fets de la seva vida quotidiana. S'entén per analfabetisme funcional la situació que es dona en persones que, tot i saber llegir i escriure, no comprenen bé els drets i les obligacions derivats d'un contracte senzill.

b) Suports visuals: qualsevol element visual, com ara una imatge, un objecte o un gest, que representa informació verbal i serveix de suport a la comprensió, la comunicació i la interacció.

c) Capacitats cognitives: les que es refereixen a funcions del cervell, entre les quals hi ha la comprensió, l'atenció, la memòria, el llenguatge, l'orientació, l'organització i la planificació.

d) Comunicació augmentativa i alternativa: mitjà que emprava una persona amb dificultats en la comunicació oral per expressar-se i interactuar de manera efectiva en qualsevol entorn, i per a això compta amb els suports necessaris i adequats a les seves capacitats, l'ús dels quals és compartit amb els seus interlocutors, i que li possibilita l'exercici dels seus drets, així com la seva participació activa en la societat. Es considera comunicació augmentativa quan el mitjà emprat per la persona complementa i acompanya la seva comunicació oral. Es considera comunicació alternativa quan el mitjà emprat substitueix la comunicació oral.

e) Dificultats cognitives: barreres que troba una persona en la comprensió, la comunicació i la interacció amb altres persones i amb el seu entorn, derivades de discapacitat, de situacions de salut, de l'edat, de factors socioeconòmics –com la pobresa o l'analfabetisme– o de factors contextuais –com el desconeixement de l'idioma–, entre altres circumstàncies. Aquestes dificultats poden limitar la realització d'activitats o restringir la participació social i l'exercici dels drets i llibertats.

f) Discapacitat intel·lectual: implica una sèrie de limitacions en el funcionament intel·lectual i la conducta adaptativa, és a dir, en l'aprenentatge, la comprensió, el raonament i/o en aquelles habilitats que permeten respondre davant de diferents situacions i llocs. La discapacitat intel·lectual s'expressa en la relació amb l'entorn. En conseqüència, depèn tant de la mateixa persona com de les barreres o els obstacles que té al voltant. Generalment, la discapacitat intel·lectual és permanent, és a dir, per a tota la vida, i té un impacte important en la vida de la persona i de la seva família.

g) Disseny de sistemes d'orientació espacial: es refereix al disseny de recursos i sistemes que permeten i faciliten els processos de navegació i orientació en l'entorn, amb el propòsit de desplaçar-se de manera eficaç, eficient i segura.

h) Grans necessitats de suport: les situacions que requereixen una intensitat i/o freqüència de suports alta o permanent per dur a terme les activitats de la vida diària i que, en conseqüència, configuren el desenvolupament i benestar de la persona que les necessita.

i) Lectura fàcil: mètode que recull un conjunt de pautes i recomanacions relatives a la redacció de textos, al disseny, la maquetació i el format de publicació de documents i a la validació de la seva comprensibilitat, destinat a fer accessible la informació a les persones amb dificultats de comprensió lectora. Amb l'objectiu de fer un text accessible cognitivament mitjançant la lectura fàcil, es recomana seguir les pautes i recomanacions que assenyalen la norma UNE 153101 en la seva versió més actualitzada, o l'anàloga en vigor.

j) Llenguatge clar: comunicació que prioritza les persones lectores i considera el que volen i necessiten saber; el nivell d'interès, la seva experiència i alfabetització, i el context en què han d'utilitzar el document. Garanteix que les persones lectores puguin trobar el que necessiten, comprendre-ho i utilitzar-ho. Amb l'objectiu de fer un text accessible cognitivament mitjançant el llenguatge clar, es recomana seguir les pautes i les recomanacions de la norma UNE-ISO 24495-1 en la seva versió més actualitzada, o l'anàloga en vigor.

k) Llenguatge senzill: és la comunicació que, transmesa de forma oral, escrita o combinant les dues modalitats, posa les persones en primer lloc i considera el que volen i necessiten saber, el nivell d'interès, la seva experiència i competència lingüística, així com el context en què aquesta comunicació es duu a terme. Garanteix que les persones obtinguin la informació que necessiten, la comprenguin i la puguin utilitzar. El llenguatge senzill implica, entre altres recomanacions, la utilització de frases curtes, el recurs a paraules d'ús comú o la substitució d'acrònims, i es pot basar en imatges per facilitar la comunicació.

l) Pictogrames: representació visual d'un referent, real o abstracte, com ara un objecte, un espai, una acció, una activitat o una persona. Els pictogrames, quan s'usen com a codi comunicatiu, s'han d'adaptar a les capacitats cognitives i lingüístiques de cada persona usuària, mentre que els pictogrames per a la senyalització s'han d'estandarditzar tenint en compte els referents consensuats per dissenyar-los i avaluar-ne la comprensibilitat i la percepció, de manera que se'n pugui fer un ús extens.

m) Producte de suport: dispositiu, instrument, equipament o programari que optimitza el funcionament d'una persona i en redueix la discapacitat. Es pot tractar de productes fabricats especialment o disponibles en el mercat general.

n) Senyalització accessible: conjunt d'elements de text, pictogrames, fletxes i encaminaments amb la funció d'informar, identificar, orientar, dirigir o regular la comprensió i l'ús d'un espai. Aquests elements de senyalització han de ser perceptibles i entenedors per a totes les persones.

Article 4. *Principis.*

1. Als efectes d'aquest Reglament, són aplicables els principis que recull l'article 3 del text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social.

2. A més, en l'aplicació d'aquesta norma, s'han d'atendre els principis següents:

a) Principis d'ús derivats del disseny universal:

1r Ús equitatiu: útil per a persones amb diferents capacitats, ja que proporciona mitjans d'ús idèntics o equivalents per a totes les persones, i garanteix que és atractiu per a totes elles i sense comprometre la no-discriminació, l'autonomia i la seguretat, així com sense estigmatitzar.

2n Ús flexible: capacitat d'adaptació de l'ús a diferents preferències i capacitats per oferir diferents opcions, facilitar la fàcil comprensió, la comunicació i la interacció de la persona, i adaptar l'accés.

3r Ús intuïtiu i senzill: independentment dels coneixements, l'edat, les experiències prèvies, les habilitats lingüístiques o els nivells de concentració, el disseny és fàcil d'entendre organitzant la informació segons la seva rellevància, donant avisos i comentaris, establint guies i pautes d'ús o ajuda i permetent que la persona el faci servir de manera autònoma.

4t Informació perceptible: el disseny facilita l'accés sensorial, presenta la informació en diferents formats, optimitza el contrast, la llegibilitat, la diferenciació entre el que és fonamental i el que és secundari i de manera compatible amb productes de suport.

5è Tolerància a l'error: s'han de reduir les conseqüències dels errors en l'ús quan no siguin intencionats, proporciona advertiments, reclama l'atenció de la persona quan hi ha un perill o risc i fa accessible el que s'utilitza més i menys accessible el que és més insegur.

6è Reducció de l'esforç: s'empra amb un mínim de fatiga psíquica i física, cosa que en permet un ús natural i ergonòmic.

7è Control dels estímuls sensorials: permet la personalització de la incidència dels estímuls sensorials, com ara la llum, el so o el moviment, o informa sobre les condicions ambientals perquè les persones usuàries puguin utilitzar els seus propis recursos de suport.

8è Mida i espai per a l'accés i l'ús: es proporcionen la mida i l'espai adequats per a l'accés, l'abast, la manipulació i l'ús, independentment de la mida del cos de l'usuari, la postura o la mobilitat de l'usuari.

b) Orientació: en l'àmbit de l'accessibilitat cognitiva, l'orientació s'entén com una guia que facilita l'establiment de pautes d'actuació i la possibilitat de rastrejar el que s'ha fet per ser capaç de repetir-ho o d'identificar possibles errors. L'accessibilitat cognitiva permet orientar-se, de manera eficaç, eficient i segura, en l'espai o en l'ús dels productes i serveis, de manera que garanteix l'autonomia de les persones i evita que siguin dependents d'altres.

c) Seguretat: principi fonamental sobre el qual s'assenta l'accessibilitat cognitiva i un dels seus pilars operatius bàsics. S'articula com un mecanisme de doble acció que garanteix, d'una banda, la seguretat física i, de l'altra, la seguretat pel que fa a les accions i els passos que es fan. En el context de l'accessibilitat cognitiva, la seguretat física implica que qualsevol persona pugui comprendre les mesures de seguretat presents als espais o en l'ús de béns i serveis. Quant a les accions, la seguretat és un procés que, garantint la comprensió, permet a les persones ser conscients de les seves decisions i de les accions que fan, afavorint així el control sobre els passos que se segueixen i evitant entorns hostils.

d) Diversitat de necessitats: les mesures implementades han d'incloure totes les necessitats d'accessibilitat cognitiva de les persones amb dificultats cognitives.

e) Autonomia: les mesures d'accessibilitat cognitiva implementades han de facilitar que les persones destinatàries puguin controlar, afrontar i prendre, per iniciativa pròpia, decisions personals sobre com viure d'acord amb les normes i preferències pròpies, així com dur a terme les activitats de la vida diària.

f) Adaptació: les mesures implementades han d'incloure la possibilitat d'adaptació i ajustos en la comunicació, la comprensió i la interacció de les persones amb entorns, productes, béns i serveis, així com en processos i procediments, i promoure una accessibilitat cognitiva que asseguri el ple gaudi de drets.

g) Validació: les mesures contingudes aquí han d'estar sotmeses, quan sigui possible, a processos de participació, verificació i seguiment de la seva implementació i funcionament per part d'equips especialitzats en què participin persones amb dificultats cognitives.

Article 5. *Requisits generals sobre informació i comunicació.*

1. La informació accessible cognitivament ha de complir els requisits següents:

a) Tenir un contingut de fàcil comprensió, facilitada en format visual escrit, format visual pictogràfic, format sonor, mitjançant suports visuals, tàctils o a través de tecnologies de la informació i la comunicació. En el marc de la informació relativa a la seguretat i protecció de la integritat física i la salut de les persones, així com en la prevenció, l'avís i el seguiment de les situacions considerades d'emergència, aquesta informació ha de ser fàcilment i ràpidament perceptible i identificable per totes les persones amb independència de les seves capacitats cognitives.

b) Proporcionar-se sense cost addicional, fins i tot en els casos en què es fonamenti en eines tecnològiques, aplicacions o assistents virtuals.

En cap cas la sol·licitud d'adaptació no pot causar una dilació indeguda en el subministrament de la informació, especialment quan es tracti de supòsits en què la persona sol·licita l'exercici d'algun dret, activitats o prestacions urgents, reclamacions i queixes o situacions de perill o emergència.

2. En els casos en què, d'acord amb aquest Reglament, la lectura fàcil o el llenguatge clar no constitueixin una obligació, la informació s'ha de facilitar, almenys, en llenguatge senzill.

CAPÍTOL II

Normes específiques aplicables

Article 6. *Telecomunicacions i societat de la informació.*

1. Les administracions públiques i els proveïdors privats que emmarquin la seva activitat en l'àmbit de les telecomunicacions, així com els prestadors de serveis de la societat de la informació establerts a Espanya d'acord amb el que preveu la Llei 34/2002, d'11 de juliol, de serveis de la societat de la informació i de comerç electrònic, incloent-hi les activitats publicitàries, han d'implementar mesures suficients per a la garantia i el gaudi plens de l'accessibilitat cognitiva.

En el cas dels prestadors del servei de comunicació audiovisual televisiu, les mesures d'accessibilitat es regeixen pel que estableix el capítol II del títol VI de la Llei 13/2022, de 7 de juliol, general de comunicació audiovisual, així com la Llei 11/2023, de 8 de maig, de transposició de directives de la Unió Europea en matèria d'accessibilitat de determinats productes i serveis, de migració de persones altament qualificades, tributària i de digitalització d'actuacions notariales i registrals, i per la qual es modifica la Llei 12/2011, de 27 de maig, sobre responsabilitat civil per danys nuclears o produïts per materials radioactius.

2. Les mesures d'accessibilitat cognitiva han de consistir en l'aplicació dels principis que estableix l'article 4 i dels requisits de l'article 5 als continguts següents:

a) Els continguts textuais i no textuais.
b) Els documents i formularis.
c) Els continguts multimèdia.
d) Els sistemes i mecanismes d'interacció i, especialment, les formes de prestació del consentiment, processos d'identificació, autenticació, signatura i pagament i tota mena de formularis o eines digitals vinculades a la contractació, a l'acceptació de condicions o a l'assimilació de condicions.

3. Quan els serveis s'efectuïn a través d'un lloc web o d'una aplicació mòbil, aquests han de complir els requisits i els estàndards tècnics que estableix la normativa sectorial aplicable.

4. Els mitjans i canals d'atenció al públic han de tenir en compte la diversitat de modes, mitjans i formats de comunicació accessibles i, en particular, la comunicació augmentativa i alternativa.

5. S'ha de promoure la utilització d'altres elements d'accessibilitat cognitiva per a aspectes habituals com ara perfil, ajuda, dades econòmiques, factures, passarel·la de pagaments, formes de contacte o reclamacions, entre d'altres.

Article 7. Espais públics urbanitzats, infraestructures i edificació.

1. Pel que fa als espais públics urbanitzats, és aplicable el que disposa l'article 41 de l'Ordre TMA/851/2021, de 23 de juliol, dins del seu àmbit d'aplicació. Pel que fa a edificis, és aplicable el que disposa el Codi tècnic de l'edificació aprovat pel Reial decret 314/2006, de 17 de març, dins del seu àmbit d'aplicació.

2. Les administracions públiques competents poden regular la inclusió de mesures d'accessibilitat cognitiva en les seves polítiques de planificació urbanística. Per fer-ho, a més dels principis i requisits que estableixen els articles 4 i 5.1, respectivament, s'han de tenir en compte els criteris següents:

a) Deambulació: es refereix a l'accessibilitat física i a la necessitat de comprendre quin és el camí o els elements de la instal·lació adaptats a la persona.

b) Aprehensió: fa referència a la possibilitat d'aprehendre, agafar i atènyer els elements manuals, visuals i auditius que permeten l'ús de la instal·lació.

c) Localització: possibilitat de les persones de poder determinar on es troben, i de saber com arribar al punt al qual es volen dirigir.

d) Comunicació: fa referència a tots els processos d'emissió, intercanvi i recepció d'informació independentment del canal pel qual es faci. Inclou tot el que es refereix a la senyalització en matèria de seguretat, atenció al públic i ús de les instal·lacions.

e) Igualtat de gènere: en l'ús de pictogrames i senyalitzacions, les imatges, els signes i els símbols emprats han de dur a terme un tractament igualitari del gènere.

f) Col·locació i disseny: la configuració i la ubicació dels elements d'accessibilitat cognitiva han d'assegurar-ne l'eficàcia, i amb aquest objectiu han d'incorporar, quan sigui possible, indicacions estandarditzades.

g) Simbologia: la simbologia emprada ha d'estar inspirada en conceptes gràfics bàsics de fàcil interpretació i de ràpida orientació i ubicació en un espai determinat. S'han d'utilitzar símbols reconeguts internacionalment i, en cas que no n'hi hagi, els que compleixin els estàndards reconeguts.

h) Recursos tàctils: s'ha de senyalitzar mitjançant recursos tàctils de manera destacada en zones d'especial consideració i ús per part de persones que necessitin els recursos esmentats.

i) Control dels estímuls sensorials: s'han de promoure dissenys que permetin la personalització de la incidència dels estímuls sensorials, com ara la llum, el so o el moviment, o anticipar informació sobre les condicions ambientals perquè les persones usuàries puguin utilitzar els seus propis recursos de suport. S'han d'evitar, en la mesura del possible, aquests estímuls quan es tracti de dur a terme les activitats de la vida diària que configuren el desenvolupament i el benestar de qualsevol persona.

j) Acompanyament: s'ha de garantir l'accés dels assistents personals i altres persones de suport a les persones amb discapacitat que les requereixin per fer ús dels serveis prestats en els espais esmentats.

3. En el marc de l'Ordre TMA/851/2021, de 23 de juliol, les condicions d'accessibilitat que conté aquest article s'apliquen als espais públics urbanitzats de nova construcció. En els espais que ja existeixen són exigibles en cas de renovació.

Per la seva banda, en l'àmbit d'aplicació del Codi tècnic de l'edificació, les condicions d'accessibilitat cognitiva són exigibles als edificis de nova construcció, a les grans intervencions sobre edificis existents i a la resta de les intervencions sobre edificis existents únicament en els elements que resulten afectats per la intervenció.

Article 8. *Transport.*

1. Cal ajustar-se a la regulació que estableix el Reial decret 1544/2007, de 23 de novembre, pel qual es regulen les condicions bàsiques d'accessibilitat i no-discriminació per a l'accés i la utilització de les formes de transport per a persones amb discapacitat. Pel que fa als senyals i avisos en l'accés i la utilització de les formes de transports, s'han d'aplicar progressivament, i, en tot cas, en un termini màxim de quinze anys, els principis que regula l'article 4 i els requisits que conté l'article 5. En l'adaptació de les infraestructures de transports s'han de prioritzar aquelles amb més trànsit.

2. Així mateix, s'estableixen les obligacions següents:

a) Les estacions, les parades, els recorreguts i els vehicles, així com les indicacions sobre les entrades, les arribades, les sortides i els trajectes han de ser d'ús fàcil, intuïtiu i fàcils d'entendre.

b) S'han d'implementar les mesures necessàries per facilitar l'orientació espacial d'acord amb els criteris següents:

1r Atenció a l'accessibilitat cognitiva, fent ús de la senyalització, en formats escrit, en àudio o tàctil als mitjans de transport.

2n Atenció a les necessitats sensorials en relació amb la il·luminació, l'acústica i la ventilació adequada.

c) Les oficines i els serveis d'informació ubicats a les infraestructures de transport han de posar a la disposició de les persones usuàries que ho necessitin sistemes de comunicació augmentativa i alternativa.

d) Les administracions públiques han de promoure que els operadors de transport ofereixin beneficis o condicions més favorables, entre les quals pot estar la gratuïtat del bitllet en el transport del qual facin ús les persones acompanyants o de suport, en l'exercici d'aquestes funcions. L'accés a aquests beneficis o condicions requereix que la persona amb discapacitat que necessiti el suport acrediti un percentatge de discapacitat intel·lectual igual o superior al 33 per cent i la necessitat d'assistència d'una tercera persona mitjançant el certificat al qual es refereix l'apartat 1 de la disposició addicional primera del Reial decret 888/2022, de 18 d'octubre.

3. En l'àmbit del transport aeri, les obligacions que conté aquest article s'apliquen únicament als aspectes no regulats a la normativa específica de la Unió Europea, i en el que sigui compatible amb aquesta.

Article 9. *Béns i serveis a disposició del públic.*

1. El que disposa aquest article s'estableix sense perjudici de les obligacions que preveuen el Reial decret 193/2023, de 21 de març, pel qual es regulen les condicions bàsiques d'accessibilitat i no-discriminació de les persones amb discapacitat per a l'accés i la utilització dels béns i serveis a disposició del públic; la Llei 11/2023, de 8 de maig, de transposició de directives de la Unió Europea en matèria d'accessibilitat de determinats productes i serveis, de migració de persones altament qualificades, tributària i de digitalització d'actuacions notariales i registrals, i per la qual es modifica la Llei 12/2011, de 27 de maig, sobre responsabilitat civil per danys nuclears o produïts per materials radioactius, i les normes que regulen l'etiquetatge accessible de productes de consum.

Els proveïdors i els prestadors dels béns i serveis que regula el capítol III del Reial decret 193/2023, de 21 de març, han d'aplicar els principis que conté l'article 4 i els requisits de l'article 5. A més, per als béns i els serveis esmentats s'estableixen les obligacions següents:

a) S'ha de difondre la informació de tots els serveis oferts, en formats i suports accessibles cognitivament, tant els de caràcter general com els dirigits de manera específica a les persones amb dificultats cognitives.

b) S'han d'habilitar formes de comunicació augmentatives i alternatives i mitjans de suport a la comunicació accessibles cognitivament perquè cap persona vegi dificultat l'accés regular a aquests serveis o en quedi exclosa.

c) S'ha de disposar dels elements mecànics i electrònics, productes de suport i tecnologies d'assistència, així com, si s'escau, de personal amb preparació suficient i adequada que siguin necessaris perquè les persones amb dificultats cognitives puguin accedir en igualtat de condicions que la resta de la ciutadania als béns i serveis i rebre una atenció apropiada. Cal tenir en compte que el suport ofert s'ha d'adaptar si les dificultats cognitives es presenten juntament amb un altre tipus de dificultats físiques o sensorials.

2. Per garantir l'accessibilitat cognitiva en l'ús dels béns i els serveis, s'estableixen les obligacions següents:

a) Transparència i claredat en la informació comercial: els proveïdors de béns i serveis han de facilitar a la persona consumidora la informació bàsica amb un llenguatge senzill i, quan sigui possible, amb altres suports visuals.

b) Garantia de disposar d'un full de reclamacions en format de lectura fàcil.

3. Les qüestions relatives a la contractació, el consentiment i les instruccions d'ús i consum s'han de traslladar en llenguatge senzill.

4. Sense perjudici del que disposa l'apartat 1, en relació amb els béns i els serveis de caràcter sanitari i de promoció i protecció de la salut, inclosos els vinculats a la salut sexual i reproductiva, entenent-se com a tals els que es posin a disposició del públic a les instal·lacions, dependències i altres espais físics dedicats a serveis de caràcter sanitari i de promoció i protecció de la salut dels centres o establiments sanitaris que recull el Reial decret 1277/2003, de 10 d'octubre, pel qual s'estableixen les bases generals sobre autorització de centres, serveis i establiments sanitaris, així com als centres veterinaris, es determinen les obligacions següents, que, en tot cas, s'han d'ajustar als principis i els requisits que regulen els articles 4 i 5, respectivament:

a) Les persones que vagin als centres on es prestin aquests béns i serveis poden sol·licitar que la informació se'ls proporcioni en format accessible o adaptat, i aquestes persones són les que han de triar quina mena d'adaptació requereixen. Aquesta obligació es refereix tant als possibles tractaments i intervencions mèdiques com a les medicacions.

b) Els centres sanitaris i els centres veterinaris han de possibilitar l'ús de sistemes augmentatius i alternatius i altres mitjans de suport a la comunicació accessibles cognitivament per garantir que les persones puguin fer un ús ple i adequat a les seves necessitats de les instal·lacions, els béns i els serveis.

c) En els serveis d'urgències sanitàries i veterinares s'ha de facilitar que la persona pugui interactuar amb el seu mitjà habitual de comunicació augmentativa i alternativa, a més de disposar de mitjans de suport a la comunicació accessibles cognitivament perquè la persona es pugui comunicar i identificar el seu problema o la seva necessitat.

d) En l'accés a aquests centres sempre s'ha de permetre que la persona amb dificultats cognitives, si és la seva voluntat, pugui accedir acompanyada per una persona de la seva confiança a tota mena de consulta, valoració, exploració o tractament.

e) Quan les persones professionals d'aquests serveis apreciïn risc de violència de gènere, agressió sexual o qualsevol tipus d'amenaça o perillositat respecte a la persona acompanyant, el centre ha de prendre les accions oportunes, i ha de garantir la prestació del servei per altres mitjans i sense perjudici de l'aplicació dels protocols d'acció corresponents.

5. Els informes anuals que publiquin les associacions de persones consumidores i usuàries han d'incloure una valoració del compliment de les obligacions en matèria d'accessibilitat cognitiva dels béns i serveis, que s'ha de publicar.

Article 10. *Relacions amb les administracions públiques.*

1. Les administracions públiques han d'aplicar el que disposa aquest article, així com el que estableixen el Reial decret 366/2007, de 16 de març, d'acord amb els principis que regula l'article 4, i els requisits als quals fa referència l'article 5.

2. Per garantir l'accessibilitat cognitiva en les relacions entre les administracions públiques i la ciutadania i independentment del canal a través del qual es produeixin, s'estableixen les obligacions següents:

a) Claredat i senzillesa de la documentació. Això implica la disponibilitat en lectura fàcil tant de formularis o sol·licituds com de les guies d'emplenament dels procediments.

b) Ús de suports auditius i/o visuals a la comprensió, la comunicació i la interacció en diferents àmbits:

1r Les guies d'ús de les pàgines web i aplicacions del sector públic.

2n Les instruccions per al seguiment de procediments.

3r L'emplenament de formularis i la identificació de l'administració a la qual ha d'adreçar la sol·licitud.

c) Ús d'opcions de comunicació accessibles cognitivament. En l'entorn digital, es pot implementar amb xat en directe o intel·ligència artificial que guiï en el procés de manera escrita, per veu i mitjançant suports visuals.

d) Formació i capacitació en accessibilitat cognitiva del personal de les administracions públiques per a una atenció presencial en els tràmits que assegurï la comprensió, la comunicació i la interacció de les persones amb dificultats cognitives.

e) Disseny accessible cognitivament dels tràmits de les administracions públiques que s'hagin d'efectuar electrònicament, perquè qualsevol persona els pugui fer, i han de respectar les pautes d'accessibilitat que estableix el Reial decret 1112/2018, de 7 de setembre, sobre accessibilitat dels llocs web i aplicacions per a dispositius mòbils del sector públic.

3. Les administracions públiques han de promoure accions complementàries en matèria d'accessibilitat cognitiva, que poden consistir en:

a) La unificació de la interfície de les seues electròniques administratives, sense perjudici que mantinguin les seves senyes d'identitat, quan sigui necessari.

b) L'elaboració de guies de procediments administratius accessibles cognitivament que permetin identificar ràpidament els tràmits disponibles a totes les administracions. Aquestes guies han d'incloure un sistema de cerca accessible que faciliti trobar la informació d'una manera clara i comprensible.

c) La traducció a formats accessibles de documents i normes relacionats amb els drets de les persones amb discapacitat.

4. En qualsevol moment, una persona que acrediti un percentatge de discapacitat igual o superior al 33 per cent i una discapacitat intel·lectual mitjançant el certificat a què es refereix l'apartat 1 de la disposició adicional primera del Reial decret 888/2022, de 18 d'octubre, o, si s'escau, la persona que la representi, pot sol·licitar que el procediment, en les fases que faltin des d'aquell moment, es dugui a terme amb les mesures d'accessibilitat cognitiva necessàries per garantir el ple exercici dels seus drets. Amb aquesta finalitat, s'ha d'assegurar, almenys, el següent:

a) Totes les comunicacions orals o escrites amb persones amb dificultats cognitives s'han de fer en un llenguatge senzill i accessible cognitivament, de manera que tinguin en compte les seves característiques personals i les seves necessitats. Amb aquest objectiu, es poden utilitzar mitjans com la lectura fàcil o el llenguatge clar i s'ha de possibilitar l'ús de la comunicació augmentativa i alternativa, l'assistència professional i altres mitjans de suport a la comunicació accessible cognitivament.

b) La persona amb dificultats cognitives pot estar acompanyada d'una persona de la seva elecció des del primer contacte amb les autoritats i el funcionari.

5. La informació relativa a les convocatòries d'ocupació pública, tant d'accés lliure com de promoció interna i, en especial, les que incloguin places reservades per a persones amb discapacitat intel·lectual, s'ha de comunicar a través d'una versió en lectura fàcil. Quan així se sol·liciti, els temaris, sempre que l'administració convocant els posi a la disposició de les persones opositores, les proves, les pràctiques i els exàmens també han de tenir una versió accessible cognitivament.

Article 11. *Administració de justícia.*

1. Pel que fa a l'Administració de justícia, s'ha de garantir l'accessibilitat universal i la prestació dels suports que preveu el paràgraf tercer de l'article 27.1 del Reial decret 193/2023, de 21 de març, i l'article 9 de la Llei orgànica 5/2024, d'11 de novembre, del dret de defensa.

2. L'accessibilitat cognitiva a l'Administració de justícia ha de permetre o facilitar l'exercici efectiu, en condicions d'igualtat, del dret a la justícia i a un procés just amb totes les garanties processals.

3. Totes les resolucions i comunicacions judicials, sigui quina sigui la forma jurídica que adoptin, s'han de redactar i presentar en un format comprensible, atesos els principis i els requisits que regula aquest Reglament.

4. La persona amb dificultats cognitives pot estar assistida per personal professional expert que, a manera de facilitador processal, efectui les tasques d'adaptació i ajust necessàries perquè la persona pugui entendre i ser entesa. Sense perjudici de l'assistència de la persona facilitadora processal, la persona amb dificultats cognitives pot estar acompanyada per una persona que triï, en els termes que estableix la legislació processal.

5. Les oficines judicials dels tribunals d'instància i els col·legis professionals d'advocats i procuradors han de disposar de personal capacitat per prestar assistència, suport i atenció a les persones amb dificultats cognitives que ho sol·licitin, sigui per formular sol·licituds d'assistència jurídica gratuïta, interposició de denúncies o presentació d'escrits iniciadors o de tràmit en què no es necessita assistència lletrada.

Article 12. *Participació en la vida pública i processos electorals.*

1. En matèria de processos electorals, cal atènyer-se al que preveu el Reial decret 422/2011, de 25 de març.

2. En els procediments d'elaboració de normes, els documents relatius a la consulta pública prèvia i als tràmits d'audiència i informació pública han d'incloure una versió en llenguatge senzill i en format alternatiu a l'escrit, com ara àudio, suports visuals i utilització de les tecnologies de la informació i la comunicació. Sempre que sigui possible, s'ha de promoure la publicació dels documents esmentats en lectura fàcil.

Article 13. *Patrimoni cultural i patrimoni històric.*

1. El que disposa aquest article és aplicable, sense perjudici del que estableixen els articles 23.4 i 23.5 del Reial decret 193/2023, de 21 de març, sobre els béns constitutius del patrimoni històric espanyol.

2. Els fullets i els plafons informatius de museus, biblioteques, arxius, auditoris, teatres, sala de projeccions de la Filmoteca Espanyola, sales d'exhibició i, en general, tots els centres i serveis culturals a la disposició del públic la titularitat i gestió dels quals corresponguin a l'Administració General de l'Estat o a les comunitats autònomes, així com als seus organismes públics vinculats o adscrits, han d'estar disponibles en formats de lectura fàcil. S'ha de procurar que tota la informació estigui disponible en llenguatge senzill. Així mateix, han d'estar disponibles en un format alternatiu a l'escrit, com ara

àudio de l'adaptació a lectura fàcil, a través d'altres suports visuals o mitjançant tecnologies de la informació i la comunicació.

3. En aquests espais, tota la senyalització relacionada amb la seguretat, el seguiment i l'ordre de les visites per a la comprensió i l'orientació a l'enclavament ha de ser accessible, aplicant els principis i requisits que recullen els articles 4 i 5 i utilitzant formats senzills, clars i comprensibles. Per a això, s'han de fer servir pictogrames, símbols o qualsevol element gràfic que permetin diferenciar parts de l'exposició, la visita o el recorregut. S'ha de procurar oferir informació de manera anticipada sobre les condicions ambientals i la possibilitat de personalització i control dels estímuls sensorials.

4. L'informe biennal a què es refereix l'article 3.d) del Reial decret 1709/2011, de 18 de novembre, pel qual es crea i es regula el Fòrum de Cultura Inclusiva, ha d'incloure un apartat específic sobre el compliment dels requisits d'accessibilitat cognitiva que conté aquest Reial decret.

Article 14. *Ocupació.*

1. Les obligacions que conté aquest article són aplicables quan les persones treballadores acreditin un percentatge de discapacitat igual o superior al 33 per cent i una discapacitat intel·lectual mitjançant el certificat a què es refereix l'apartat 1 de la disposició addicional primera del Reial decret 888/2022, de 18 d'octubre.

2. La formació que promoguin les empreses per als seus treballadors, sempre que així se sol·liciti, s'ha d'efectuar respectant les recomanacions d'accessibilitat cognitiva, proporcionant la documentació en lectura fàcil i formats alternatius a l'escrit, com ara àudio del format en lectura fàcil, suports visuals o mitjançant tecnologies de la informació i la comunicació. La documentació emprada durant la formació en prevenció de riscos laborals, així com la que s'utilitzi en la formació sobre les pautes d'actuació i els protocols per a casos d'emergència s'ha d'elaborar en llenguatge clar i ha de tenir una versió en lectura fàcil, que incorpori, quan sigui possible, suports visuals.

Les administracions públiques han d'impulsar la incorporació dels principis que regeixen les condicions bàsiques d'accessibilitat cognitiva en l'àmbit de la formació dels seus empleats públics.

3. En la contractació de personal, les empreses han de garantir que les ofertes, les condicions i els requisits es publiquin de manera accessible i, en tot cas, en llenguatge senzill. Així mateix, si es compleixen les especificacions de titulació i experiència requerides per al lloc, a fi que aquests siguin accessibles cognitivament, qualsevol persona candidata pot sol·licitar, sense cap cost, una adaptació en la realització de l'entrevista de treball sense que això pugui ser causa d'exclusió del procés de selecció.

Les administracions públiques han d'aplicar els principis que regeixen les condicions bàsiques d'accessibilitat cognitiva en l'accés a l'ocupació pública de conformitat amb la seva normativa específica.

4. Els sistemes de fitxatge i d'autenticació a la seu electrònica empresarial han de seguir els paràmetres d'accessibilitat següents:

a) Permetre un accés que no requereixi recordar una contrasenya, així com la possibilitat que la persona triï l'alternativa d'accés que més s'ajusta a les seves capacitats cognitives.

b) Establir sistemes de doble verificació per a l'enviament d'informacions.

c) Garantir la possibilitat d'assistència remota i indicació i seguiment dels passos duts a terme a la plataforma.

5. S'ha de facilitar que les persones treballadores facin ús del seu mitjà habitual de comunicació augmentativa i alternativa. Així mateix, poden sol·licitar l'adaptació de documents necessaris per a les tasques encomanades i de les reunions en què participin. L'empresa està obligada a fer aquesta adaptació sempre que no representi una càrrega desproporcionada; en aquest cas, s'ha de comunicar per escrit i de manera accessible cognitivament. Qualsevol canvi de tasca o comunicació d'informació rellevant

per al compliment dels objectius s'ha de notificar, almenys, de manera escrita, i traslladar-se també oralment si així ho requereix la persona interessada.

6. Les empreses tenen l'obligació de dur a terme i proporcionar sistemes de suport i ajustos raonables en relació, entre d'altres, amb els horaris de treball, els temps assignats i la càrrega de treball, i la possibilitat de fer servir tecnologies de suport a sol·licitud i amb la participació de la persona treballadora en qüestió. Aquests sistemes de suport s'han de revisar periòdicament.

Les administracions públiques han de fer, de conformitat amb la seva normativa específica, les adaptacions i els ajustos raonables necessaris per garantir l'acompliment adequat de les funcions encomanades al seu personal.

7. Els sindicats poden elaborar manuals de bones pràctiques que s'han de publicar per garantir la transferència del coneixement i la millor difusió de mesures d'accessibilitat cognitiva en l'àmbit de les relacions laborals. En la mesura del possible, aquests manuals han d'estar redactats usant el llenguatge senzill.

8. Les entitats privades i les administracions públiques contractants han de promoure l'impuls de guies i manuals en lectura fàcil, així com la designació d'una persona per brindar suport a la persona treballadora durant el seu període d'incorporació i adaptació al lloc de treball, i, amb aquest objectiu, poden disposar de la col·laboració d'organitzacions socials.

CAPÍTOL III

Promoció de l'accessibilitat cognitiva

Article 15. *Entorn rural.*

Els poders públics han de prestar una atenció especial a les persones amb dificultats cognitives en el medi rural, i, particularment, en els àmbits del transport, de les telecomunicacions i la societat de la informació i de l'accés als béns i serveis a disposició del públic, i han d'assegurar la dotació pressupostària suficient, en l'àmbit de les seves competències, per implementar, en aquest entorn, les mesures que conté aquest Reial decret.

Article 16. *Dones i nenes.*

Els poders públics han de prestar una atenció reforçada a les dones i les nenes amb dificultats cognitives, especialment pel que fa a l'accessibilitat de la informació i en l'accés als recursos de prevenció, atenció i protecció davant de la violència i altres formes de discriminació, per mitigar l'impacte interseccional per raó de gènere, i han d'assegurar la dotació pressupostària suficient, en l'àmbit de les seves competències, per implementar les mesures que conté aquest Reial decret adreçades a les dones i les nenes.

Article 17. *Ajudes públiques.*

Les administracions públiques poden establir, en l'àmbit de les seves competències i en funció de les seves disponibilitats pressupostàries, règims d'ajudes que poden consistir en subvencions, incentius o qualsevol altra modalitat de suport conduents a facilitar el compliment dels deures d'accessibilitat cognitiva a les persones físiques o jurídiques obligades per aquest Reglament.

Article 18. *Activitats d'informació, campanyes de presa de consciència i accions formatives.*

Les administracions públiques, en l'àmbit de les seves competències, han de dur a terme activitats d'informació, campanyes de sensibilització i accions formatives i totes les altres que siguin necessàries per promoure l'accessibilitat cognitiva i per conscienciar

sobre el nombre ampli de persones beneficiades de la seva implementació. Per acomplir aquestes activitats, les administracions públiques poden disposar de l'assessorament del Centre Espanyol d'Accessibilitat Cognitiva i de la resta de centres assessors del Reial Patronat sobre Discapacitat, OA.

Article 19. *Promoció de codis de conducta i bones pràctiques.*

Les administracions públiques, en l'àmbit de les seves competències, han de promoure i facilitar l'adopció de codis de conducta i bones pràctiques, d'aplicació voluntària i caràcter genèric o sectorial, que tinguin per objecte facilitar la implementació de les condicions d'accessibilitat cognitiva en les matèries que regula aquest Reial decret.

Aquests codis de conducta i bones pràctiques s'han d'elaborar mitjançant l'acord entre les organitzacions sindicals més representatives, quan sigui pertinent, les organitzacions representatives de les entitats, els professionals o els operadors als quals correspon aplicar les bones pràctiques i les organitzacions representatives de persones amb necessitats de suport cognitiu o dificultats cognitives i les seves famílies.

Article 20. *Promoció de la recerca, el desenvolupament i la innovació.*

En l'àmbit de les seves competències, l'Administració General de l'Estat i els seus organismes i entitats de dret públic vinculades o dependents, amb l'assessorament, si s'escau, del Centre Espanyol d'Accessibilitat Cognitiva i de la resta de centres assessors del Reial Patronat sobre Discapacitat, OA, han de fomentar projectes de recerca, desenvolupament i innovació en l'àmbit de l'accessibilitat cognitiva i recórrer, sempre que sigui possible, a la col·laboració publicoprivada.

Així mateix, s'han de promoure les xarxes de recerca interdisciplinàries i els entorns de col·laboració, que permetin crear solucions innovadores en l'àmbit europeu i internacional, fomentant la participació de les persones amb dificultats cognitives en aquestes xarxes.

CAPÍTOL IV

Règim sancionador

Article 21. *Règim sancionador.*

Les accions i les omissions que impliquin una vulneració de les condicions d'accessibilitat cognitiva que preveu aquest Reial decret i que estiguin tipificades en el títol III del text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social o, si s'escau, en la legislació autonòmica corresponent, se sancionen d'acord amb el que disposen les normes esmentades.

De conformitat amb la disposició addicional setena del text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, les infraccions i les sancions en l'ordre social en matèria d'igualtat d'oportunitats, no-discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat es continuen regint pel text refós de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost.